

Ani vydra, ani bobr. Vodu u pobřeží rybníka ovládli divocí koně. Spásáním rákosu pomáhají přírodě

Tisková zpráva - 4. 2. 2020

Hradec Králové – Mělké vody u břehů rybníků a jezer patří v přírodě k místům s největší biologickou rozmanitostí. V krajině, kde nevhodně hospodaří člověk, však tato místa obvykle zarůstají hustými porosty orobince a rákosu, které většinu života v pobřežních zónách udusí.

Podobný osud před lety potkal i rybník Jáma na okraji Hradce Králové. Změny k lepšímu se dočkal až v loňském roce. Díky příchodu stáda divokých koní na Plachtu, kde se rybník Jáma nachází, se do těchto míst začala vracet původní pestrost. V roce 2018, kdy stádo do lokality dorazilo, byl rybník vypuštěný, a tak vliv pastvy na vodní a mokřadní organismy nebylo možné pozorovat. Pozitivní vliv pastvy na tyto biotopy se tak naplno projevil až v roce 2019.

„Chtěli jsme omezit jednotvárné rákosiny. Více je rozčlenit, pokusit se v nich obnovit dnes již zaniklou slatinou louku a hlavně v nich vytvořit prostředí, které by vyhovovalo co největšímu spektru druhů,“ popsal záměry ochranářů David Číp, předseda ochránářské organizace JARO Jaroměř, které se o hradeckou Plachtu stará. Tyto plány se nakonec podařilo naplnit vrchovatou měrou.

Divocí koně přitom nenarušili hnízdění vodních ptáků, přestože měli i během velké části tohoto pro ptáky kritického období do mokřadů přístup. V té době obnovovali pastvou hlavně sousední slatinou louku. Do hlubších vod se začali vypravovat až v létě, kdy ptáci již vyvedli mladé.

Velmi oblíbené se staly stezky, které stádo v rákosinách vyšlapalo. „Ke slunění je využívali obojživelníci a dokonce ještěrky obecné, které se v rákosinách rybníka nalézali ve velkém množství. Díky stezkám byly ještěrky jak blízko u vody, tak na sluníčku, kde se mohly vyhřívat, a současně byly skryté před zraky predátorů,“ doplnila zooložka Blanka Mikátová. Ještěrky se přitom v rákosinách běžně nevyskytují. Jejich chování bylo způsobeno suchem na louce. Prakticky na všech lokalitách, kde byla možnost, se v té době ještěrky stahovaly na okraj vody

Na změnu postupně reagovaly také rostliny. Rákosiny začínají být druhově pestřejší i v místech kde původně byla pouze monokultura rákosu nebo orobince. To by mělo více vyhovovat některým druhům vážek, mokřadních motýlů nebo brouků.

Po stepích, které se nacházejí v pilotní rezervaci divokých koní ve středočeských Milovicích, tak na Plachtě divocí koně ukázali, že velmi pozitivně ovlivňují také vlhká a podmáčená stanoviště. „V Nizozemí a Belgii pomáhají divocí koně z Exmooru s ochranou mnoha desítek rezervací, včetně národních parků. Řadu těchto lokalit tvoří právě podmáčené a mokřadní biotopy. Jsme rádi, že se divocí koně ve stejné roli osvědčili také v Česku, ať už jde o Plachtu v Hradci Králové, Josefovské louky u Jaroměře, nebo Kozmické louky u Opavy,“ navázal Dalibor Dostál, ředitel ochránářské společnosti Česká krajina, která zakládací stádo divokých koní dovezla v roce 2015 do Milovic.

Na Plachtě pomohli divocí koně zlepšit také stav porostů v sušších částech pastvin. Z většiny vytlačili agresivní porosty třtiny křovištní a bezkolenců, na uvolněných místech se začaly rozrůstat mateřídoušky, trávničky, kručinky, hvozdíky nebo čičorky.

Ochranářská organizace Česká krajina na projektech spojených s návratem a ochranou velkých kopytníků spolupracuje s experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské

univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Na péči o divoké koně, zubry a pratury může přispět také veřejnost zasláním ve tvaru DMS KRAJINA 30, DMS KRAJINA 60 nebo DMS KRAJINA 90 na číslo 87 777. Cena dárcovské zprávy je 30, 60 nebo 90 korun, na projekty neziskové organizace jde 29, 59 nebo 89 Kč korun. Dárcovské SMS zastřešuje Fórum dárců. Mezi další možnosti podpory patří dárcovský portál Darujspravne.cz nebo nákup ve vybraných e-shopech prostřednictvím portálu Givt.cz.

Projekty návratu a ochrany velkých kopytníků podporují společnosti Ekospol, Net4Gas, Pivovar Zubr, Nadační fond rodiny Orlických, Hello bank, Printwell, JK Jitka Kudláčková, Semix, Megabooks CZ, Cestovní kancelář Periscope Skandinávie, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Město Milovice, Město Benátky nad Jizerou, American International school ve Vídni, milovická Mateřská škola Kostička, sdružení Přátelé a rodáci Milovic i veřejnost. V rámci svého dobrovolnického programu projekt podpořili i studenti z Townshend International School v Hluboké nad Vltavou, klubů branných činnosti Military Experience a klub Off-Road Milovice.

Pro více informací volejte:
Dalibor Dostál: 606 635 303

O společnosti Česká krajina: Ochranařskou společnost Česká krajina (www.ceska-krajina.cz) založil v roce 2007 Dalibor Dostál, politolog, novinář a bývalý šéfredaktor celostátní redakce Deníku. Jako novinář se dlouhodobě věnoval právě tématům ochrany přírody, životního prostředí, ale i filantropie a neziskového sektoru. Za to obdržel v roce 2009 Poděkování Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové a v roce 2011 cenu Mediální čin roku od Nadace OKD. Spolupracuje s Fórem dárců, je členem poroty Starosta roku, členem novinářské poroty ceny Via Bona a členem hodnotící komise občanského sektoru v ČR pro USAID. Za projekt návratu velkých kopytníků obdržel v roce 2019 prestižní Cenu Josefa Vavrouška.